

ШТО ЧУВАЦЬ?

„Жыцьцё беларускае сям'і” для тэлефільму „Адзін дзень у жыцьці штату Нью Джэрзі” было знятае на тэлестуджу нью-йоркскай станцыяй Відэовіжэн 15 кастрычніка сёлета. Здымкі рабіліся для аддзелу тэлевізійнае асьветы штату Нью Джэрзі. Былі сфатографаваныя колкі пакаленяй Беларусаў, беларускія стравы і зывучы спажыханыя ежы, ручныя працы, сцэнкі штадзённага быту, а таксама сценкі, як старэйшыя ўзделнікі Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі вучачы сваіх малодшых сяброў беларускіх народных танцаў. Фільм „Адзін дзень у жыцьці штату Нью Джэрзі” будзе дэманстравацца як у штатае, гэтак і паза ім напачатку 1978 году.

Вышыла з друку 14-я кніга „Запісаў” Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва. У кнізе на 160 бачынках матар’ялы: В. Тумаш — Гэтман Рыгор Хадкевіч і ягонае выдавецтва; Рыгор Хадкевіч — Фундуковая грамата; Алесь Карповіч — Музычная творчасць Эльзы Зубковіч; В. Арахва — Пашукі В. Быковам маральнае імпіраторства (ягоная аповесць „Сотнікай”) (паангельску); С. Брага — Пётра Мсыцлавец ды Івана Масківін; А. Багровіч — Лагталыцы — спрадвечныя суседзі Беларусаў; В. Сянкевіч — Да пытання польскай мяншыні на Беларусі; А. Луцкевіч — Беларускі музэй імя Івана Луцкевіча; Я. Запруднік і Т. Бэрд — „Музычная Праўда” — набат паўстання 1863 году (тэксты ў ангельскім перакладе сямёх нумароў газеты з уводнымі артыкуламі); рэзэнзіі ды нататкі ў беларусаведнае дзеяньні на Захадзе ў 1976 годзе.

Чародная кніга „Журналу Беларусаведы”, што выходзіць паангельску ў Лёндане ў Вялікабрытаніі (том II, нр. 4 за 1976 год), зъмінічыла: Лынды Г’юз — Беларускія майстры ў Расеі ў другой палаўніце XVII ст. ды іхны ўплыў на маскоўскую архітэктуру; Шырын Акінэр — Сучасныя маладыя беларускія паэты (1967-1975 гг.); Аляксандар Надсон — Некаторыя старыя рэдкія кнігі ў Бібліятэцы імя Ф. Скарыны ў Лёндане; Гадавая справа-задча старшыні Англа-Беларускага Таварыства; рэзэнзіі; выбраная бібліографія беларусаведа за 1975 год; беларуская хроніка за 1975 год.

„Зважай”, часапіс Беларускіх Ветэранаў, нумар 2(8) (лістапад 1977 год) зъмішчае: А. Пярун — Прага-рэзор; В. С. — Можна было абдурваць маскоўскую цара, але не цывілізаваны Захад; В. Сянкевіч — Пра ўздел Беларусаў на заходніх франтох Другой сусветнай вайны; хроніка.

Аўтэнтычны ручнік з багатай народнай вышыўкай з вёскі Неглобіка, што славіцца сваймі вырабамі, набыты для этнографічнай калекцыі Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва ў Нью Ёрку. Наколькі ведама, у Задзіночных Штатах Амэрыкі вырабы з вёскі Неглобіка, што калі Гомелю, знаходзіцца толькі ў Метрапалітанскім Музэі Мастацтва ў Нью Ёрку ды Нацыянальным Музэем у Вашынгтоне. Калекцыя Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва папоўнілася нядайна таксама экспанатамі беларускага народнага мастацтва з Беласточчыны ў Баранавіцкую акургу.

Над кнігай, прысьвечанай апісанню архіваў Беларусі, працуе цяпер др. Патрыша Грымстэд-Кэнэды. 25 кастрычніка сёлета др. Гримстэд-Кэнэды працягала на Каламбійскім універсітэце рафэрэт на тему „Даўнанье аб архівах Прыбалтыкі й Беларускага ССР”. Праца ёйная пра беларускія архівы будзе прысягамі сэрыі „Архівы ССР”, у якой першым томам вышыла кніга аўтаркі пра архівы Масквы й Ленінграда, другі том будзе прысьвечаны Беларусі й Прыбалтыцы, трэці — Украінскай ССР. Сёлета др. Гримстэд-Кэнэды мела рэфэрэт на беларускую тэму на юбілейнай канферэнцыі Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва, што адбылася на Сынгапурскім універсітэце ў штате Нью Джэрзі. Ейнае апісанье беларускіх архіваў будзе найбольш выдатнай працай, якая наауглі дасюль вышыла.

Выстака абразоў і рэсункаў беларускіх мастацкіх Ст. Тамары адчынілася 6 лістапада сёлета ў гор. Штрублі на штате Нью Джэрзі ў будынку Таварыства (Гільды) Творчых Мастакоў.

Пра магазын тавараў радыя-тэлевізійнае фірмы „Філіпс” сп. Юркі Трусава ў французкім горадзе Монпілан шырака паведамлялі газеты гораду ў верасьні сёлета. Собственік новага магазыну — сын ведамае беларуское сям'і Аўгена Трусава, у якой троі сыны ўзгадвалі любасць іх пашане да Беларусі. Зычым маладому собственіку „Філіпс” добрых удачаў на новым полі дзеяньні.

Пабеларуску выдадзеная ў штате Нью Джэрзі перадвыбарная літаратура: лістотка Беларускага фэдэральнага рэспубліканскага клубаў (старшыня — інж. М. Бахар) за выбары ў губернатары штату штатавага сената Раіманда Байтмана ды лістотка Беларускага демакратычнага кітэту, на чале якога інж. В. Руслак — за перавыбары губернатара Брэндана Бэрна.

Узел Беларусаў у перавыбарнай кампаніі штату адзначылі газеты „Стар Леджкор” і „Бэрген Рэкард” за 3-га лістапада.

Чародны нумар газеты этнічных групай штату Нью Джэрзі „Грынв’ю”, якую рэдагуе др. В. Кіпель, прысьвячаны адмыслова перавыбарным праблемам штату.

Вытворчасць нафты на Беларусі, паводле гадавіка Міжнароднае Энцыклапедыі Нафтавае Прымаслоўства за 1977 год, была ў 1975 годзе ніжэй пляну на 20 тыс. бочак (усяго ў БССР, паводле энцыклапедыі, было здабыта 155 тыс. бочак нафты). Як адзначае энцыклапедыя, у прадукцыю нафты БССР, яна ўлучае таксама прадукцыю Калініградзкага вобласці РСФСР (колішняя Усходняя Пруссія).

Весткі пра япіскана Менскага й мітралята Беларускага Мэлхіседэка, пра ягонае сувязі ў 1920-х гадох з рознымі царкоўнымі дзеяньнікамі ў групамі, пададзенія ў кнізе Літва Рэгельсона „Трагедыя Расейскае Царквы”, 1917-1945 гг.” (бб. 538, 542).

Пра сыветара Віктара Шынтыку на Гомельшчыне, ягонае жыцьцё ў аbstаваніі съмерці (1936-1976) піша архімандрыт Д. Абрамаў — артыкул багата ілюстраваны — у пятнадцатым нумары англомоўнага часопісу „Адна Царква”, (One Church), што выдаецца старшыні Англа-Беларускага Таварыства; рэзэнзіі; выбраная бібліографія беларусаведа за 1975 год; беларуская хроніка за 1975 год.

„Зважай”, часапіс Беларускіх Ветэранаў, нумар 2(8) (лістапад 1977 год) зъмішчае: А. Пярун — Прага-рэзор; В. С. — Можна было абдурваць маскоўскую цара, але не цывілізаваны Захад; В. Сянкевіч — Пра ўздел Беларусаў на заходніх франтох Другой сусветнай вайны; хроніка.

Паэта Анатоль Вярцінскі, адзін зь лепшых мастакоў слова сучаснае Беларусі, знаходзіцца цяпер у Нью Ёрку, як удзельнік дэлегацыі БССР на Генэралітай Асамблеі Задзіночных Нацыяў.

Вольга Корбут, як падало агенцтва друку Юнайтэд Прэс Інтэрнешннал, яя здолела прыбыць у Лёндан, каб выступіць там, апошні ўжо раз, у складзе савецкай каманды. Савецкі прадстаўнік заявіў, што Вольга Корбут змушаная была застасцца ў Маскве з прычынай працтуды ды што яна як спартсменка больш выступаць ня будзе. 22-дніхгадовая Вольга будзе працаўцаў далей як трэнэр. Вірнуўшыя ў Годзіннікі, сказаў савецкі прадстаўнік, В. Корбут выйдзе замуж за аднаго зь „песніяроў”. Нью-йоркская газета „Дэйлі Ньюз” (П. XI, 77) піша пра беларускую зорку гімнастыкі: „Ейная арыгінальнасць і асабістасць зрабілі больш, як што іншае, каб ператварыцца гімнастыку ў спорт масавага зацікаўлення ды

Вайсковасць беларускае мас-стаскі Галіны Русак адчынілася ў мастакай галіэрэі Джорджыен Корт Каледжу ў гор. Лейквудзе ў штате Нью Джэрзі. Выстака працае ад панялізелкай да пятніцы і пратрывае ад 1-га да 22-га лістапада.

Паэта Анатоль Вярцінскі, адзін зь лепшых мастакоў слова сучаснае Беларусі, знаходзіцца цяпер у Нью Ёрку, як удзельнік дэлегацыі БССР на Генэралітай Асамблеі Задзіночных Нацыяў.

Вольга Корбут, як падало агенцтва друку Юнайтэд Прэс Інтэрнешннал, яя здолела прыбыць у Лёндан, каб выступіць там, апошні ўжо раз, у складзе савецкай каманды. Савецкі прадстаўнік заявіў, што Вольга Корбут змушаная была застасцца ў Маскве з прычынай працтуды ды што яна як спартсменка больш выступаць ня будзе. 22-дніхгадовая Вольга будзе працаўцаў далей як трэнэр. Вірнуўшыя ў Годзіннікі, сказаў савецкі прадстаўнік, В. Корбут выйдзе замуж за аднаго зь „песніяроў”. Нью-йоркская газета „Дэйлі Ньюз” (П. XI, 77) піша пра беларускую зорку гімнастыкі: „Ейная арыгінальнасць і асабістасць зрабілі больш, як што іншае, каб ператварыцца гімнастыку ў спорт масавага зацікаўлення ды

На кастрычнікі 14 беларускіх рамансаў і народных песніяў, выкананых пад гітару ў записаных у новай музычнай студыі Алекса Мартыновіча.

Купляць і замаўляць паводле адрысу: Mr. B. Andrusyshyn
430 E. 6th Street
New York, N. Y. 10009

Цена \$ 7.00 разам з перасылкаю

ВЕРШЫ РЫГОРА ДАНІЛЕУСКАГА

(Заканчэнне з 5-ай бачыны)

А ты цвіла садамі на вясіне.
Як шыр лугу зялёнымі каўрамі.
Красы тваёй пляўсткі ціха мне
На сэрца пухам белым ападалі.

Тады пазнаў усю цябе самую.
І словы клятвы ў сэрцы
Цябе кахаць навек адну-адную.

Тады пазнаў сэрцам і душой
Пад ціхі шум вясны маёй
Што толькі жыць магу яз табой,
Адно з табою быць магу

шчаслівы.

Як сёлета, цвіла тады вясна.
Спачыла неба, блізкае світаніне,
Мінала нача, і буйная сльяза
З тваіх вачей скочілася на

расстаньне.

Скачілася ў сэрца ўпала мне
Расой зайскрылася чыстаю

крышталльней,

І я пайшоў, ў душы панёс цябе,
Панёс гарачую сльязу расстаньне.

(Зъ недакончанай паэмы „Расстаньне”)

**

Мы, моладзь, гатовы,
Гатовы да бою —
За лепшую долю радзімы свае,
За родныя вехі,
За шэрыйя стрэхі —

Да бою гатовыя сягоныя мы ўсе!

Вяковай заковы

Мы зыншчым аковы —

Чужацькія путь — кайданы

парвём.

Нас многа, мільёны!

На бой-жа сцяною!

Расплата за зыдзекі, за кроў.

І многа у полі

Пахляца галовы,

Ад ранай гарачаю кроўю сплыве.

Нястрашна! Да бою

Мы, моладзь, гатовы

За волю і долю радзімы свае!

матарыял найболыша папулярнасьці сярод тэлеклядачоў”.

Таня Заморская й Коля Рамана ня толькі вучні сьвятонае беларуское школы, але й добрыя пльўцы, што ціраў ужо здабывалі першыя месцы ў спаборніцтвах як асабістых, гэтае і камандных. Належаць Тані з Колім на Вандэрбілцага Спартавага Клубу ў Мангасэце на Лёнг Айлендзе, дзе жывуць іхнія бацькі. Зычым маладым пльўцом далейшых удачаў ды ўздзелу ў вадзе ў наступных алімпіядах.

Водзук сп. Уладзімера Брылескага пра артыкул Віктара Сукеўніцкага пра польска-беларускія дачыненіні ў Заходній Беларусі, абулікаваны ў польскім зборніку „Зэшыты Гісторычні”, што выдаецца у Парыже (кніга 41, 1977, бб. 229-232).

Вайсковасць беларускае мас-стаскі Галіны Русак адчынілася ў 1920-х гадох з рознымі царкоўнымі дзеяньнікамі. Зычым маладым пльўцом далейшых удачаў ды ўздзелу ў вадзе ў наступных алімпіядах.

Сп. Юрка Сянькоўскі, супрацоўнік беларуское сэкцыі радыё „Свабода” ў Мюнхене, наведаў у жыніві сёлета др. Гримстэд-Кэнэды працтуду на Каломбійскім універсіт